Rada pre mládež a univerzity KBS
v spolupráci s VIAC – Inštitútom pre podporu a rozvoj mládeže

VERÍM?

Prieskum medzi mladými vo veku od 13 do 20 rokov

Čo nám mladí ľudia povedali o viere, živote a Cirkvi

Správa z prieskumu
Vydané: september 2026
ISBN 978-80-975439-1-4

Počúvať mladých ľudí

O mladých ľuďoch sa veľa hovorí. O tom, čomu veria, čo od Cirkvi očakávajú, prečo sa vzďaľujú, čo ich oslovuje a čo im, naopak, prestáva dávať zmysel. Premýšľame, ako ich sprevádzať, ako s nimi hovoriť o viere a aké prostredie im v Cirkvi vytvárať.

Skôr než začneme hľadať odpovede, potrebujeme počúvať.

Prieskum *VERÍM?* vznikol z potreby lepšie porozumieť mladým ľuďom vo veku 13 až 20 rokov – ich viere, vzťahu k Bohu a Cirkvi, ale aj tomu, čo prežívajú vo svojom každodennom živote.
Cieľom prieskumu nebolo pýtať sa, či mladí ľudia chodia do kostola, ako často sa modlia alebo či sú zapojení vo farnosti. **Zaujímalo nás, čo sa skrýva hlbšie.**

Práve preto je v názve prieskumu VERÍM? otáznik.
Ten neznamená iba pochybnosť o viere, ale otvára priestor pre ďalšie otázky:

- **Čomu verím?**
- **Aký je môj vzťah s Bohom?**
- **Patrím do Cirkvi?**
- **Mám komu dôverovať?**
- **Môžem byť sám sebou?**
- **Viem, kde je moje miesto?**

Rada pre mládež a univerzity KBS v spolupráci s organizáciou VIAC – Inštitútom pre podporu a rozvoj mládeže oslovila **mladých ľudí z celého Slovenska** a pozvala ich anonymne hovoriť o viere, živote, vzťahoch, skúsenosti s Cirkvou, sprevádzaní a službe.

Ich odpovede prinášajú pestrý obraz života mladých ľudí. Viera je pre mnohých dôležitou a osobnou súčasťou života, zároveň však hovoria o otázkach, samote, strachu či bolesti a o túžbe po prijatí, bezpečí, dôvere a autentických vzťahoch.

Táto správa prináša prvý súhrnný pohľad na to, čo nám mladí povedali. **Nie je hodnotením jednej generácie ani návodom na pastoráciu, ale pozvaním zastaviť sa, pozorne čítať a počúvať.**

Skôr než sa začneme pýtať, čo môžeme pre mladých urobiť, potrebujeme lepšie porozumieť tomu, čo prežívajú.

Kľúčové zistenia a výzvy v skratke

Prieskum nám nastavil zrkadlo. Ak chceme, aby bola Cirkev miestom, kde mladí ľudia nielen „sú“, ale kde naozaj žijú a rastú, potrebujeme sa pozrieť na päť dôležitých výziev.

Nasleduje stručné zhrnutie našich zistení a výziev pre pastoračnú prax:

1. Od programov k vzťahom

Programy sú dobré, ale vzťahy sú nevyhnutné. Mladý človek potrebuje zažiť, že nie je „cieľovou skupinou“, ale konkrétnym človekom, ktorého kňaz či animátor pozná po mene.

2. Kultúra bez podmienok

Mnohí mladí ľudia sa boja byť úprimní, lebo majú strach z hodnotenia. Potrebujeme vytvárať prostredie, kde „nie som v pohode“ je prijatá pravda, nie zlyhanie.

3. Sprevádzanie namiesto mentorovania

Mladí ľudia nepotrebujú viac „rýchlych návodov na vieru“. Potrebujú dospelých ľudí, ktorí pri nich zostanú aj vtedy, keď sa im viera rúca, a ktorí im pomôžu nájsť odpovede v ich vlastnom tempe.

4. Uznanie bolesti

Údaje o vnútornej bolesti a samote nemožno prehliadnuť. Pastorácia nemôže tieto témy „prekričať“ optimizmom. Potrebuje ich vedieť pomenovať a tam, kde je to potrebné, pomôcť mladému človeku dostať sa k odbornej pomoci.

5. Osobné pozvanie

Všeobecná výzva typu „hľadáme dobrovoľníkov“ nemusí osloviť mladého človeka, ktorý pochybuje o tom, či má čo ponúknuť. Osobný kontakt, ocenenie talentov a konkrétne nasmerovanie mu môžu pomôcť urobiť prvý krok.

Obsah

O prieskume *VERÍM?* 07

- Prečo prieskum vznikol 08
- Cieľ prieskumu 09
- Ako prieskum prebiehal 10
- Ako čítať túto správu 10

01 VERÍM. ALE AKO? 12

1.2 Viera ako vzťah 14

1.3 Dôvera v Boha je silná. Nie všetci ho však zažívajú ako blízkeho. 15

1.4 Sviatosti a konkrétne duchovné skúsenosti 16

1.5 Biblia zostáva výzvou 17

02 Patrím sem? 18

2.1 Cirkev a spoločenstvo 19

2.2 Prijatie aj skúsenosť zranenia 20

2.3 Cirkev áno. Ale čo moja farnosť? 21

2.4 Spoločenstvo: viac než ďalšie stretnutie 22

2.5 Spoločenstvo a prežívanie viery 22

2.6 A čo mladí ľudia, ktorí v spoločenstve nie sú? 23

2.7 Čo si z toho všímame? 24

03 **SOM V POHODE. ALE NAOZAJ?** 25

3.1 Môj život 26

3.2 Rodina ako miesto bezpečia. Nie však pre všetkých. 26

3.3 Mám priateľov. A predsa sa cítim sám. 27

3.4 Strach a obavy 27

3.5 Vnútorná bolesť, ktorú nie vždy vidíme 28

3.6 Kto som? A mám sa rád taký, aký som? 29

3.7 Viem, čo cítim. Ale často to skrývam. 30

3.8 Napriek bolesti mladí ľudia vidia zmysel svojho života 30

3.9 Čo si z toho všímame? 31

04 **MÁM KOMU DÔVEROVAŤ?** 32

4.1 Sprevádzanie a podpora 33

4.2 Blízkosť ešte neznamená otvorenosť 33

4.3 Rodičia a ďalšie osoby dôvery 34

4.4 Duchovné sprevádzanie 34

4.5 Dôvera ku kňazom a sviatosť zmierenia 36

4.6 Čo si z toho všímame? 36

05 **UKÁŽ MI, KDE JE MOJE MIESTO** 37

5.1 Služba a angažovanosť 38

5.2 Keď služba prináša radosť 38

5.3 Slúžim. Všimol si to niekto? 39

5.4 Takmer polovica chce pomáhať. Nevie však, ako začať. 39

5.5 Nie každý chce slúžiť 40

5.6 Pozvať nestačí. Potrebujeme zostať vo vzťahu. 40

5.7 Čo si z toho všímame? 41

06 **Čo prieskum ukazuje naprieč témami?** 42

07 **Jeden obraz, viacero príbehov** 45

7.1 Čo to znamená pre pastoráciu mladých? 46

Od programov k vzťahom 49

O prieskume *VERÍM?*

6 261
respondentov

13 – 20 rokov

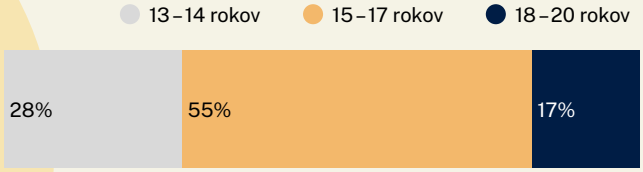

8 krajov Slovenska

60 % ženy | 40 % muži

52 % cirkevná škola | 44 % štátna škola | 4 % iná

Prečo prieskum vznikol

Prieskum VERÍM? vznikol s cieľom **získať hlbší pohľad na duchovný život** mladých ľudí vo veku 13 až 20 rokov, na ich vzťah k Bohu a Cirkvi, a zároveň na každodenné výzvy, ktoré vstupujú do ich života.

Zaujímalo nás nielen to, či mladí ľudia veria, ale predovšetkým to, **ako svoju vieru prežívajú**. Pýtali sme sa na modlitbu, vzťah k Bohu, skúsenosť sviatostí, Biblie a duchovných podujatí.

Rovnako dôležité bolo **porozumieť ich vzťahu k Cirkvi,** farnosti, spoločenstvám a kňazom. Prieskum sa však vedome neobmedzil iba na oblasť viery a pastorácie. Otázky sa dotýkali aj rodiny, priateľstiev, samoty, strachu, emócií, sebaprijatia a vnútornej bolesti.

Osobitnú pozornosť sme venovali podpore a sprevádzaniu, a napokon aj službe a angažovanosti – tomu, či mladí ľudia túžia byť užitoční, pomáhať druhým a nájsť si svoje miesto v Cirkvi.

Cieľ prieskumu

Hlavným cieľom prieskumu *VERÍM?* bolo hlbšie porozumieť tomu, ako mladí ľudia vo veku 13 až 20 rokov prežívajú svoju vieru a vzťah k Bohu a Cirkvi, čo prežívajú vo svojom každodennom živote, a v ktorých oblastiach potrebujú podporu, sprevádzanie a priestor na zapojenie.

Viera a Boh	Ako mladí ľudia vnímajú Boha a svoju vieru, modlitbu, osobný vzťah s Bohom, Bibliu a sviatosti.
Cirkev a spoločenstvo	Či sa cítia byť súčasťou Cirkvi a farnosti, zažívajú prijatie a majú priestor vytvárať vzťahy a zapájať sa.
Život mladých	Aké rodinné a vzťahové prostredie zažívajú a čo prežívajú vo svojom vnútri – samotu, strach, emócie, otázky identity a bolesť.
Sprevádzanie a podpora	Či majú človeka, ktorému môžu dôverovať, s kým môžu hovoriť o svojom živote a viere, a kde hľadajú pomoc.
Služba a angažovanosť	Či túžia pomáhať a zapájať sa, kde už slúžia, a čo im v zapojení sa pomáha alebo bráni.

Výsledky prieskumu majú slúžiť ako **podklad pre ďalšie premýšľanie o pastorácii mladých** na úrovni farností, diecéz, spoločenstiev, mládežníckych organizácií aj celoslovenských pastoračných iniciatív. Cieľom prieskumu nie je vytvoriť univerzálny návod. Cieľom je lepšie porozumieť tomu, z akého miesta mladí ľudia prichádzajú a čo nám svojimi odpoveďami hovoria.

Výsledky hovoria o respondentoch prieskumu *VERÍM?*. Nemožno ich automaticky zovšeobecniť na všetkých mladých ľudí na Slovensku.

Ako prieskum prebiehal

Prieskum VERÍM? bol realizovaný formou anonymného online dotazníka pre mladých vo veku 13 až 20 rokov.

Zber odpovedí prebiehal počas roka 2025 a bol ukončený 23. novembra 2025. Dotazník sa šíril prostredníctvom škôl, farností, spoločenstiev, mládežníckych organizácií a ďalších prostredí po celom Slovensku.

Zapojili sa mladí ľudia s rôznou skúsenosťou viery a Cirkvi – veriaci, hľadajúci aj tí, ktorí sa od Cirkvi vzdialili alebo k nej nemajú bližší vzťah.

Dotazník obsahoval uzavreté aj otvorené otázky. Respondenti pri väčšine výrokov vyjadrovali mieru súhlasu alebo nesúhlasu, otvorené otázky im umožnili vlastnými slovami pomenovať témy, ktoré ich zaujímajú, zneisťujú alebo bolia.

Otázky v bublinkách sú konkrétne otázky mladých ľudí z dotazníka.

Ako čítať túto správu

Prieskum VERÍM? nie je reprezentatívnym prieskumom celej populácie mladých ľudí na Slovensku, preto jeho výsledky nemožno automaticky zovšeobecňovať na všetkých mladých vo veku 13 až 20 rokov.

Údaje hovoria o respondentoch prieskumu VERÍM?. Zároveň ide o rozsiahly súbor odpovedí od 6 261 respondentov, ktorý ponúka dôležitý pohľad na ich skúsenosti, postoje a prežívanie.

Pri interpretácii spájame odpovede „určite súhlasím“ a „skôr súhlasím“ ako súhlasné a „skôr nesúhlasím“ a „určite nesúhlasím“ ako nesúhlasné.

V niektorých častiach porovnávame odpovede podľa veku, pohlavia alebo skúsenosti so spoločenstvom či službou. Rozdiely môžu ukazovať súvislosti, samy osebe však neurčujú príčinu. Anonymné otvorené odpovede nepodávajú štatistický obraz celej skupiny, ale pomáhajú lepšie porozumieť témam, ktoré sa objavovali.

Za každým percentom a každým číslom je konkrétny mladý človek. Preto výsledky nevnímame iba ako súbor dát, ale ako pozvanie lepšie počúvať.

Čo nám mladí ľudia povedali?

Odpovede mladých ľudí prinášajú množstvo tém, ktoré sa navzájom prelínajú. Viera sa stretáva s otázkami. Dôvera s neistotou. Pocit prijatia so skúsenosťou odmietnutia. Blízke vzťahy so samotou. Túžba pomáhať s neistotou, či mám vôbec čo ponúknuť.

Viera	↔	Otázky
Dôvera	↔	Neistota
Prijatie	↔	Odmietnutie
Blízke vzťahy	↔	Samota
Túžba pomáhať	↔	Neistota, či mám čo ponúknuť

Nepozeráme sa iba na jednotlivé percentá. Hľadáme súvislosti a napätia.

01 VERÍM. ALE AKO?

88 % | viera je dôležitou súčasťou môjho života

91 % | Ježiš je môj priateľ

92 % | dôverujem Bohu, že to so mnou myslí dobre

Verím. Ale ešte sa učím, ako vieru žiť.

V odpovediach sa objavuje jazyk osobného vzťahu, blízkosti a dôvery. Viera mnohých respondentov preto nepôsobí iba ako formálna príslušnosť alebo tradícia prijatá v rodine.
Pre mnohých mladých ľudí, zapojených do prieskumu, viera nie je iba niečím, čo sa odohráva v nedeľu alebo pri sviatostiach, ale vstupuje do bežného dňa. Do premýšľania, rozhodovania aj do chvíľ, keď potrebujú niekomu povedať, čo práve prežívajú.

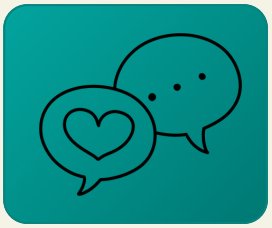

1.2 Viera ako vzťah

78 % | **vníma Boha ako svojho Otca**

61 % | **sa s Bohom rozpráva počas dňa**

45 % | **sa modlí iba naučené modlitby**

Pre časť mladých respondentov je teda modlitba viac než opakovanie naučených slov. Stáva sa priestorom, v ktorom hovoria s Bohom o svojom každodennom živote. Avšak tieto výsledky nemožno jednoducho postaviť proti sebe. Naučené modlitby môžu byť prirodzenou a dôležitou súčasťou duchovného života. Získané dáta ale zároveň otvárajú otázku, **či mladí ľudia poznajú aj ďalšie spôsoby modlitby, a či majú priestor učiť sa hovoriť s Bohom osobne o tom, čo prežívajú.**

„Ako mám byť bližšie k tebe, ak už nepociťujem tvoju prítomnosť tak, ako predtým?“

„Ako sa mám lepšie modliť?“

Tieto otázky nehovoria o nezáujme. Hovoria o túžbe po vzťahu, ktorý mladí ľudia nevedia vždy rozvíjať sami.
Mladý človek môže úprimne túžiť po Bohu a zároveň nemusí vedieť, čo má robiť, keď modlitba zostáva bez pocitu blízkosti. Môže veriť a pritom mať otázky. Práve tieto odpovede ukazujú vieru nie ako hotový výsledok, ale ako cestu.

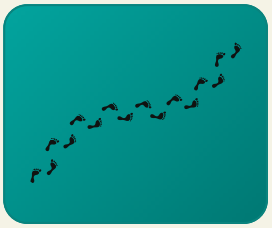

1.3
Dôvera v Boha je silná. Nie všetci ho však zažívajú ako blízkeho.

92 % | dôveruje Bohu

ALE

20 % | vníma Boha ako vzdialeného a nezrozumiteľného

15 % | uvádza, že má z Boha strach

Aj v prevažne veriacej skupine respondentov existuje časť mladých ľudí, ktorí Boha hľadajú, nerozumejú mu alebo si s ním spájajú strach.

Rovnaké slovo „verím“ môže znamenať veľmi rozdielnu skúsenosť.

Jeden mladý človek môže hovoriť o dôvere a blízkosti. Iný môže veriť a zároveň sa pýtať, prečo Boha necíti alebo mu nerozumie. Ak obaja povedia „verím“, ešte to neznamená, že potrebujú rovnaký spôsob sprevádzania.

1.4 Sviatosti a konkrétne duchovné skúsenosti

84 % | **verí, že Ježiš je v Eucharistii skutočne prítomný**

62 % | **príprava na birmovanie zlepšila ich prežívanie viery**

24 % | **na duchovnej obnove alebo inom podujatí uverilo v Boha**

Tieto výsledky poukazujú na význam konkrétnej duchovnej skúsenosti. Formácia, duchovná obnova alebo príprava na sviatosť nemusia byť pre mladého človeka iba ďalším programom. Pre časť respondentov sa stali miestom, kde sa ich vzťah k viere zmenil. Údaj o príprave na birmovanie je preto aj pozvaním premýšľať, ako v nej vytvárať ešte viac priestoru pre osobnú skúsenosť viery, otázky mladých ľudí a prehlbovanie ich vzťahu s Bohom.

1.5
Biblia zostáva výzvou

42 % | **niekedy číta Bibliu**

61 % | **väčšinou rozumie tomu, čo sa v Biblii píše**

Aj tu sa v otvorených odpovediach objavovali otázky, ktoré poukazujú na túžbu lepšie rozumieť viere a Božiemu slovu. Pri pastorácii mladých môže byť dôležitou otázkou, či majú niekoho, kto ich učí čítať Bibliu a prepájať jej posolstvo s vlastným životom. Nie iba povedať: „Čítaj Bibliu.“ Ale ukázať: Ako ju čítať. Ako sa pýtať. Ako hľadať súvislosti. A čo robiť s textom, ktorému nerozumiem.

Doplnkový obraz duchovného života: **66 % respondentov sa modlí k Duchu Svätému a 39 % uvádza osobný vzťah s Pannou Máriou**.

Výsledky prieskumu naznačujú rozdielnu mieru osobného prežívania jednotlivých rozmerov katolíckej spirituality. Kým vzťah k Ježišovi označuje za osobný veľmi vysoký podiel respondentov, pri Panne Márii je tento podiel výrazne nižší. Aj tieto rozdiely môžu byť podnetom na ďalšie hlbšie skúmanie toho, ako mladí ľudia rozumejú jednotlivým rozmerom svojho duchovného života.

Čo si z toho všímame?

Výsledky neukazujú obraz generácie, ktorej by bola viera automaticky vzdialená. Medzi respondentmi je silne prítomná osobná identifikácia s vierou, dôvera v Boha a vzťah k Ježišovi.

Avšak osobná viera nie je hotovým stavom. Mladí ľudia sa pýtajú, ako sa modliť, ako rozumieť Bohu, a čo robiť, keď necítia jeho prítomnosť.

Ako sprevádzať mladého človeka vo viere, ktorú už v sebe nesie, ale zároveň sa ju ešte len učí žiť?

02 PATRÍM SEM?

2.1 Cirkev a spoločenstvo

77 % | sa cíti byť súčasťou Cirkvi

80 % | sa v Cirkvi cítili prijatí a vypočutí

78 % | súhlasí s tým, čo Cirkev učí

Cirkev môže byť miestom viery, prijatia, vzťahov a rastu. Zároveň však môže byť priestorom otázok, sklamaní alebo zranení. Výsledky *VERÍM?* ukazujú obe tieto skúsenosti.

Pre mladých ľudí Cirkev nie je len pojem alebo inštitúcia. Zažívajú ju skrze konkrétnu farnosť, spoločenstvo, kňaza, animátora či človeka, ktorý si ich všimne – alebo nevšimne. Práve tieto skúsenosti postupne vytvárajú odpoveď na otázku: Patrím sem?

2.2 Prijatie aj skúsenosť zranenia

31 % | **malo niekedy chuť z Cirkvi odísť**

13 % | **zažilo odmietnutie zo strany Cirkvi alebo kňaza**

18 % | **uvádza skúsenosť so zneužitím moci alebo autority**

„Cítim sa ako outsider všade, kam prídem. Ako piate koleso na voze.“

Prieskum zahŕňa 826 respondentov so skúsenosťou odmietnutia a 1 151 respondentov, ktorí uviedli skúsenosť so zneužitím moci alebo autority. Tieto hlasy nemožno prehliadnuť ani zľahčovať, pretože rovnako patria do obrazu Cirkvi, ktorý nám mladí ľudia priniesli.

Väčšina respondentov opisuje Cirkev ako miesto, kde zažila prijatie a vypočutie, no súčasťou celkového obrazu sú aj mladí ľudia, ktorí hovoria o odmietnutí, sklamaní alebo narušení dôvery. Pozitívna väčšina nezastiera bolesť tých, ktorí zažili opak. Pri premýšľaní o pastorácii mladých preto potrebujeme vziať do úvahy obe skutočnosti – povzbudivé čísla aj hlasy narušenej dôvery.

Hlavné napätie: Prijatie aj zranenie sú súčasťou obrazu, ktorý nám mladí ľudia priniesli.

2.3 Cirkev áno. Ale čo moja farnosť?

„Cítim sa viac prijatá v spoločenstve mladých ako v našej farnosti.“

83 % | vo svojej farnosti pozná ľudí

60 % | osobne pozná kňazov svojej farnosti

68 % | sa cíti byť súčasťou svojej farnosti

67 % | vníma priestor zapojiť sa do vecí, ktoré ho zaujímajú

49 % | prichádza do farnosti iba na svätú omšu a inak sa do ničoho nezapája

Pri osobnom poznaní kňazov sa skúsenosť mladých ľudí výrazne líši podľa ich zapojenia do služby. Kňazov svojej farnosti osobne pozná 86 % mladých ľudí zapojených do služby, medzi mladými ľuďmi mimo služby je to 47 %. Získané dáta neurčujú smer tejto súvislosti – nevieme, či osobný kontakt s kňazom pomáha mladému človeku vstúpiť do služby alebo služba vytvára viac priestoru pre osobný kontakt. Ukazujú však, že tieto dve skúsenosti sa veľmi výrazne prepájajú.

Prítomnosť mladého človeka v kostole sa nemusí vždy spájať s pocitom: Patrím sem.

Takmer polovica respondentov zostáva mimo širšieho života vo farnosti. Otvára sa preto otázka, čo rozhoduje o tom, či mladý človek zostane iba účastníkom svätej omše alebo začne svoju farnosť vnímať ako miesto, kam patrí.

To nemusí automaticky znamenať nezáujem. Dôvodom môže byť nedostatok času, absencia vhodnej ponuky, neistota, neznalosť možností alebo jednoducho fakt, že mladého človeka nikto osobne nepozval. Prítomnosť mladého človeka v kostole automaticky neznamená skúsenosť príslušnosti k farnosti.

Jednou zo súvislostí, ktoré nám získané dáta ukázali, je skúsenosť spoločenstva. **Mladí ľudia, ktorí sú zapojení do spoločenstva, sa častejšie cítia byť súčasťou svojej farnosti ako mladí ľudia mimo spoločenstva. Výsledky prieskumu neukazujú,** čo je príčinou tohto rozdielu, ale poukazujú na to, že skúsenosť konkrétnych vzťahov a spoločenstva sa výrazne spája s pocitom príslušnosti k farnosti.

2.4 Spoločenstvo: viac než ďalšie stretnutie

Do „stretka“ alebo spoločenstva je zapojených 2 384 respondentov, čo tvorí 38 % z celej skupiny respondentov. Z odpovedí tejto skupiny vyplýva, že:

92 % | rastie vo vzťahu s Bohom

90 % | v ňom zažíva prijatie a bezpečie

80 % | sa nebojí hovoriť o ťažkých témach

96 % | vníma svoje spoločenstvo ako otvorené novým ľuďom

Súvislosť so spoločenstvom sa ukazuje aj pri pocite príslušnosti k Cirkvi. Medzi mladými ľuďmi, ktorí sú **zapojení v spoločenstve, sa 92 %** cíti byť súčasťou Cirkvi, medzi mladými ľuďmi **mimo spoločenstva je to 69 %**. Spoločenstvo v odpovediach mladých ľudí nie je iba miestom stretávania sa. Výrazne sa prelína aj so skúsenosťou: „Do Cirkvi patrím.“

Mladí ľudia v spoločenstvách nehovoria iba o duchovnom raste. Hovoria aj o prijatí, bezpečí a možnosti otvárať citlivé témy. Práve toto spojenie môže byť jedným z najdôležitejších rozmerov spoločenstva: môžem rásť vo vzťahu s Bohom a zároveň nemusím skrývať to, čo prežívam.

2.5 Spoločenstvo a prežívanie viery

Medzi mladými ľuďmi v spoločenstve **77,6 % „určite súhlasí“ s tým, že viera v Boha je dôležitou súčasťou ich života.** Medzi mladými ľuďmi **mimo spoločenstva je to 48,3 %**.

Prieskum neumožňuje určiť príčinu tohto rozdielu, avšak ukazuje výrazné prepojenie medzi skúsenosťou spoločenstva a osobným prežívaním viery.

2.6 A čo mladí ľudia, ktorí v spoločenstve nie sú?

V žiadnom spoločenstve alebo "stretku" nie je 3 877 respondentov, čo tvorí 62 % opýtaných.

61 % | nikdy nemalo potrebu byť v spoločenstve

21 % | v spoločenstve bolo, ale nedávalo im to zmysel

33 % | by chcelo byť súčasťou spoločenstva

1 279 mladých: nie je v spoločenstve, ale chcelo by byť.

60 % mladých ľudí mimo spoločenstva vie o nejakom „stretku" alebo spoločenstve vo svojom okolí.

Samotná existencia spoločenstva teda nemusí byť jedinou odpoveďou. Dôležité je, či mladému človeku vieme pomôcť urobiť prvý krok dovnútra.

Mladý človek môže vedieť, že „stretko" existuje, a napriek tomu nepríde. Možno nikoho nepozná. Možno má pocit, že skupina je už vytvorená. Alebo jednoducho len čaká na osobné pozvanie. Otvorené dvere ešte nemusia znamenať, že človek vie, ako cez ne vstúpiť.

Otvorené dvere ešte neznamenajú, že človek vie, ako cez ne vstúpiť.

„Chcem byť v nejakom spoločenstve, ale ja neviem, ako to všetko zvládnem a nechcem ísť sama."

2.7 Čo si z toho všímame?

Väčšina respondentov sa cíti byť súčasťou Cirkvi a veľká časť mladých ľudí v nej zažila prijatie. Avšak stále sú medzi nimi aj mladí ľudia so skúsenosťou odmietnutia, narušenej dôvery či nesprávneho použitia autority.

Výraznú úlohu v odpovediach zohráva spoločenstvo. Mladí ľudia, ktorí sú jeho súčasťou, hovoria vo vysokej miere o raste vo vzťahu s Bohom, prijatí a bezpečí.

Na základe získaných dát sme si položili otázku: Dokážeme vytvárať spoločenstvá, v ktorých mladý človek skutočne pocíti: Je tu miesto aj pre mňa?

„Bola som súčasťou jedného spoločenstva, ale necítila som, že tam patrím a mala som problém zapadnúť. Životy tých ľudí mi prišli také vzdialené a falošne šťastné.“

„Takéto spoločenstvo je presne to, čo potrebujem a hľadám. Mrzí ma, že som tento nápad nedostal skôr. Nikto z mojich kamarátov ani spolužiakov mi o tom nehovoril.“

03

SOM V POHODE. ALE NAOZAJ?

3.1 Môj život

Viera mladého človeka sa neodohráva mimo jeho každodenného života. Výsledky *VERÍM?* prinášajú obraz plný kontrastov: bezpečie a blízke vzťahy stoja vedľa samoty, strachu, vnútornej bolesti a skrývania vlastného prežívania.

Viera vstupuje do vzťahov, rodiny, školy, priateľstiev aj do toho, čo mladý človek prežíva vo svojom vnútri. Ak chceme lepšie porozumieť viere mladého človeka, potrebujeme sa pozrieť aj na svet, v ktorom žije.

Dobré vzťahy nevylučujú samotu. Viera nevylučuje strach. Aktivita nevylučuje vnútornú bolesť. Tieto skúsenosti často stoja vedľa seba.

3.2 Rodina ako miesto bezpečia. Nie však pre všetkých.

93 % | **má v rodine bezpečné prostredie**

16 % | **uvádza skúsenosť s násilím v rodine**

16 % | **uvádza skúsenosť so závislosťou rodičov od alkoholu alebo drog**

Pri sprevádzaní mladých ľudí preto nemožno automaticky predpokladať, že domov je pre každého miestom pokoja a bezpečia.

3.3 Mám priateľov. A predsa sa cítim sám.

„Cítim sa sama, aj keď som obklopená ľuďmi.“

92 % | **má aspoň jedného naozaj dobrého kamaráta**

42 % | **často prežíva samotu**

Hlavné napätie: Samota môže existovať aj uprostred vzťahov.

Prežívanie samoty **rastie s vekom:** vo veku 13 – 14 rokov ju uvádza približne 38 % respondentov, vo veku 18 – 20 rokov až 49 %.

Samota sa tak ukazuje ako **výrazná téma najmä u starších mladých ľudí**. Nemusí pritom znamenať, že človek nemá okolo seba ľudí. Môže byť súčasťou kolektívu a predsa sa necítiť videný či pochopený.

Samota môže znamenať nielen „nemám nikoho“, ale aj „nemám s kým hovoriť o tom, čo je dôležité“ alebo „som medzi ľuďmi, ale necítim sa videný“.

3.4 Strach a obavy

57 % | **často prežíva strach alebo obavy**

So skúsenosťou častého strachu alebo obáv súhlasí 68 % dievčat a 41 % chlapcov. Podiel zároveň rastie s vekom – vo veku 13 – 14 rokov ide o 51 % mladých ľudí, zatiaľ čo vo veku 18 – 20 rokov je to 65 % respondentov.

Výsledky nekonkretizujú, z čoho majú mladí ľudia strach, avšak ukazujú, že strach a obavy **nie sú okrajovou skúsenosťou malej skupiny** respondentov.

Pre veľkú časť mladých ľudí sú súčasťou ich každodenného prežívania. Pri pastorácii je dôležité odolávať pokušeniu tieto pocity rýchlo vysvetliť alebo prekryť povzbudivou vetou. **Potrebujeme skôr vytvárať priestor, kde sa mladý človek môže zastaviť pri tom, čo prežíva,** pomenovať to a podľa potreby dostať ďalšiu podporu.

3.5 Vnútorná bolesť, ktorú nie vždy vidíme

46 % | **často prežíva vnútornú bolesť**

23 % | **1 446 mladých**

zažilo obdobie sebapoškodzovania

30 % | **1 878 mladých**

niekedy uvažovalo o samovražde

Ide o jednu z najzávažnejších tém, ktoré prieskum *VERÍM?* otvoril. Prieskum neodpovedá na otázky, v akom období sa to dialo, ani akú podobu či intenzitu tieto myšlienky mali. Hovorí nám však niečo podstatné: skúsenosť samovražedných myšlienok sa objavila v živote mladých ľudí, ktorí boli zapojení do prieskumu.

Tieto odpovede nemožno prehliadať. Za percentami sú konkrétni mladí ľudia, ktorých bolesť nemusí byť navonok viditeľná.

Mladý človek môže chodiť do spoločenstva, smiať sa s kamarátmi, slúžiť alebo sa modliť – a zároveň niesť zápas, o ktorom nikto nevie. Aj dáta ukazujú, že skúsenosť sebapoškodzovania sa objavuje v podobnej miere medzi mladými ľuďmi v spoločenstve aj mimo neho. **Samotná prítomnosť mladého človeka v spoločenstve alebo duchovnom prostredí ešte neznamená, že poznáme jeho vnútorný zápas.** Práve preto tieto údaje nemôžu zostať iba jednou tabuľkou medzi ostatnými.

„Chcem pomáhať ľuďom, ale neviem ani čo sama so sebou.“

3.6 Kto som? A mám sa rád taký, aký som?

32 % nevie odpovedať na otázku „Kto si?“

34 % sa hanbí za to, ako vyzerá

28 % nesúhlasí s tým, že sa majú radi takí, akí sú

70 % vníma svoje talenty

87 % zažíva lásku druhých

79 % zažíva, že sú milovaní Bohom

„Sám moc neviem, čo mi ide, kto ma má rád a kto – alebo skôr čo – som zač.“

Mladý človek môže vedieť, že je milovaný. A zároveň zápasiť s tým, ako vidí sám seba.

Rozdiel sa ukazuje aj medzi dievčatami a chlapcami. So svojím sebaprijatím súhlasí 78 % chlapcov a 68 % dievčat. Pri jednoznačnom súhlase je rozdiel ešte výraznejší: 41 % chlapcov oproti 27 % dievčat. Otázky sebaprijatia nemusia mať u všetkých mladých ľudí rovnakú intenzitu ani podobu.

Väčšina respondentov má skúsenosť prijatia a vlastnej hodnoty. Zostáva však významná skupina mladých ľudí, ktorí zápasia s tým, ako vnímajú seba, svoje telo alebo vlastnú identitu.

Otázka hodnoty mladého človeka sa nemôže skončiť pri vete „Boh ťa miluje“, hoci je pravdivá a podstatná. Mladý človek potrebuje túto pravdu zažívať aj vo vzťahoch – v spôsobe, akým sa naňho pozeráme, ako s ním hovoríme, a či mu pomáhame objavovať dary, ktoré sám ešte nevidí.

3.7 Viem, čo cítim. Ale často to skrývam.

„Povedali mi, že som príliš citlivá, a že preháňam. Odvtedy som sa naučila emócie skrývať.“

67 % | **vie pomenovať emócie, ktoré prežíva**

60 % | **má tendenciu svoje emócie skrývať**

Mladý človek môže vedieť, že cíti strach, smútok, hnev alebo bolesť. Otázkou je, komu povie, ako sa cíti, a či má skúsenosť, že jeho emócie niekto prijal bez zľahčovania alebo okamžitej potreby problém vyriešiť.

3.8 Napriek bolesti mladí ľudia vidia zmysel svojho života

83 % | **majú radi život, ktorý žijú**

88 % | **verí, že ich život má zmysel**

Mnohí mladí ľudia vidia zmysel svojho života, majú blízkych ľudí, zažívajú lásku a dokážu pomenovať svoje talenty. Avšak zároveň môžu prežívať strach, samotu, vnútornú bolesť alebo obdobia, keď nevedia, ako ďalej. Tieto skúsenosti sa navzájom nevylučujú.

„Napriek tomu, že je môj život strašne ťažký, verím, že má zmysel.“

3.9 Čo si z toho všímame?

Jedným z najsilnejších zistení je napätie medzi tým, ako môže život mladého človeka vyzerať navonok, a tým, čo môže prežívať vo svojom vnútri. Účasť na svätej omši, stretku, duchovnej obnove alebo v službe nemusí hovoriť o tom, čo mladý človek v skutočnosti prežíva.

Na základe získaných dát môžeme konštatovať: Možno sa potrebujeme menej pýtať: „Si v pohode?“ A viac vytvárať vzťahy, v ktorých mladý človek dokáže povedať: „Nie som. A potrebujem o tom hovoriť.“

Potrebuješ sa s niekým porozprávať?

Ak čítaš tieto riadky a prežívaš pocity, o ktorých píšeme – samotu, strach, bolesť alebo myšlienky, ktoré ťa ťažia – ver, že s tým nemusíš kráčať sám/sama. Je prejavom veľkej odvahy požiadať o pomoc.

IPčko	Internetová poradňa pre mladých: www.ipcko.sk (nonstop chat a e-mailová poradňa)
Linka detskej istoty	116 111 (bezplatná a anonymná linka pre deti a mladých)
Vyhľadaj blízkeho človeka	Kňaza, učiteľa, animátora alebo priateľa, ktorému dôveruješ. Povedz mu: „Nie som teraz v poriadku a potrebujem sa s niekým porozprávať.“

04

MÁM KOMU DÔVEROVAŤ?

4.1 Sprevádzanie a podpora

93 % má človeka, ktorému naozaj dôveruje

82 % vie, na koho sa obrátiť, keď prežíva niečo ťažké

76 % má človeka, s ktorým môže hovoriť o duchovnom živote

Výsledky *VERÍM?* prinášajú na prvý pohľad povzbudivý obraz: **väčšina respondentov má vo svojom živote blízkeho človeka a vie, na koho sa môže obrátiť.** Pri ďalších odpovediach sa však objavuje dôležité napätie.

Možno práve tu prieskum prináša jedno zo svojich najprekvapivejších zistení. Problémom nemusí byť iba neprítomnosť vzťahov. **Mladý človek môže mať blízkych ľudí – a predsa s nimi nehovoriť o tom, čo ho najviac bolí.**

4.2 Blízkosť ešte neznamená otvorenosť

62 % si svoje prežívanie väčšinou necháva pre seba

49 % ťažko žiada o pomoc

65 % niekedy hrá, že je v pohode, aj keď nie je

„Bojím sa často otvoriť pred niekým, lebo si myslím, že budem súdený alebo zosmiešnený.“

Hlavné napätie: Mám komu dôverovať. Ale veľa si nechávam pre seba.

Prítomnosť blízkeho človeka ešte automaticky neznamená otvorenosť. Mladý človek môže dôverovať, a napriek tomu sa báť nepochopenia, hodnotenia alebo toho, že svojím problémom niekoho zaťaží.

Alebo jednoducho nevie, ako začať hovoriť. Medzi vetami „mám komu dôverovať“ a „dokážem mu povedať pravdu o sebe“ môže byť dlhá cesta. A práve na tejto ceste môže mať sprevádzanie veľký význam.

4.3 Rodičia a ďalšie osoby dôvery

54 % | **uvádza, že rodičia sú tí, ktorým sa zverujú najčastejšie**

Pre viac ako polovicu mladých ľudí sú rodičia významnou oporou. Zároveň však mladí ľudia potrebujú viac než jednu možnosť, kam sa môžu obrátiť – nie každý dokáže hovoriť o všetkom s rodičmi a nie každá rodinná situácia poskytuje rovnakú mieru bezpečia.

„Viem iba toľko, že potrebujem nájsť človeka, ktorému môžem povedať všetko.“

4.4 Duchovné sprevádzanie

58 % | **má človeka, ktorý ich duchovne sprevádza**

42 % | **takého človeka nemá**

28 % | **nepozná nikoho, kto by ich mohol duchovne sprevádzať**

39 % | **hovorí, že im v Cirkvi niekedy chýba niekto, kto by ich viedol a povzbudil**

Skúsenosť duchovného sprevádzania nie je medzi mladými ľuďmi rozložená rovnako. Duchovné sprevádzanie má 71 % mladých ľudí, ktorí sú zapojení do služby, a 51 % mladých ľudí, ktorí nie sú aktívni v službe. Aj tu sa ukazuje **prepojenie medzi sprevádzaním a aktívnou účasťou na živote Cirkvi.** Na základe zistených dát ale nevieme skonštatovať, čo z toho prichádza ako prvé. Prieskum nehovorí o tom, aká forma sprevádzania je pre mladých ľudí dostačujúca, ani to ako chápu duchovné sprevádzanie.

Sprevádzanie sa stáva realitou až vtedy, keď má tvár konkrétneho človeka.

Sprevádzanie sa pre mladého človeka stáva reálnym vtedy, keď pozná konkrétneho človeka, ku ktorému môže prísť – niekoho, kto vie počúvať, pomáha pomenovať prežívanie, rozlišovať a rásť vo vzťahu s Bohom.

Urobiť prvý krok môže byť náročné, najmä ak mladý človek nevie, na koho sa obrátiť. Nestačí preto hovoriť o potrebe sprevádzania; dôležitá je aj jeho skutočná dostupnosť.

Ani spoločenstvo automaticky nenahrádza osobné sprevádzanie. **Mladý človek môže niekam patriť a napriek tomu potrebovať niekoho, kto s ním bude kráčať osobne.**

Sprevádzanie nie je iba úlohou kňazov. Cirkev potrebuje aj zasvätených, animátorov, manželov a dospelých laikov, ktorí vedia byť mladým nablízku a zároveň poznajú hranice svojich kompetencií.

Dobrý sprevádzajúci nemusí mať odpoveď na všetko. Niekedy je jeho úlohou aj povedať: „Toto už presahuje moje možnosti. Poďme spolu hľadať človeka, ktorý ti vie pomôcť.“

„Aj keď mám ľudí, ktorým dôverujem, nechcem ich zaťažovať mnou.“

„Mám človeka, ktorému naozaj dôverujem, ale neviem sa mu so všetkým zveriť.“

„Duchovné sprevádzanie by som chcela, ale neviem, ako vybrať duchovného sprievodcu.“

4.5 Dôvera ku kňazom a sviatosť zmierenia

36 % | ťažko dôveruje kňazom

18 % | zažilo nesprávne použitie autority

70 % | vníma svätú spoveď ako povzbudenie

32 % | sa bojí alebo hanbí, preto nechce chodiť na svätú spoveď

Dôvera nie je automatická. Buduje sa vo vzťahu. Podobne aj skúsenosť sviatosti zmierenia môže výrazne ovplyvniť spôsob, akým mladý človek vníma milosrdenstvo, pravdu a bezpečie v Cirkvi.

Mladý človek môže mať dobrú skúsenosť zo svätej spovede, a zároveň v inom období prežívať strach alebo hanbu. Preto nestačí iba pripomínať povinnosť či význam sviatosti. Dôležité je aj to, akú skúsenosť prijatia a milosrdenstva v nej mladý človek reálne zažije.

4.6 Čo si z toho všímame?

Väčšina respondentov má človeka, ktorému dôveruje, avšak veľká časť mladých ľudí svoje prežívanie skrýva a ťažko žiada o pomoc.
Výzvou preto nie je iba nájsť človeka, s ktorým mladí ľudia môžu hovoriť. Výzvou je vytvárať vzťahy, v ktorých sa mladý človek postupne odváži hovoriť.

Sprevádzanie možno nezačína dobrou radou. Začína skúsenosťou: „Môžem ti povedať pravdu a ty pri mne zostaneš.“

05

UKÁŽ MI, KDE JE MOJE MIESTO

5.1 Služba a angažovanosť

87 % | **hovorí, že ich napĺňa to, čo robia pre druhých**

58 % | **si myslí, že každý, kto verí, by sa mal zapojiť do služby**

60 % | **vie o konkrétnych možnostiach, do ktorých sa môže zapojiť**

Služba má pre mnohých mladých ľudí pozitívny význam. Keď sa však pozrieme osobitne na mladých ľudí, ktorí sú zapojení do služby, a tých, ktorí sa nezapájajú, objavujú sa dve rozdielne skúsenosti.

Na jednej strane sú mladí ľudia, ktorí už majú veľa zodpovednosti a služba ich napĺňa.

Na druhej strane sú tí, ktorí by chceli pomáhať, ale nevedia, ako začať, alebo neveria, že majú čo ponúknuť. Medzi týmito skupinami nie je jednoduchá deliaca čiara medzi „aktívnymi“ a „pasívnymi“.

5.2 Keď služba prináša radosť

Do konkrétnej služby bolo zapojených 2 065 respondentov, pričom 90 % z nich vníma **službu ako radosť, nie ako bremeno.**

Mladí slúžia najmä pri liturgii (53 %), práci s mladými (52 %) a hudbe (47 %). Ďalej sa zapájajú prostredníctvom organizácií (31 %) a vedú spoločenstvá mladých (11%). Respondenti mohli označiť viacero oblastí.

Výsledky ukazujú, že mladí nie sú iba prijímateľmi pastoračných aktivít, ale **aj spolutvorcami života Cirkvi.**

Mladí sprevádzajú mladších, pripravujú program, slúžia pri liturgii, vedú spoločenstvá a dávajú svoje talenty do služby druhým. Aj takto sa podieľajú na živote Cirkvi.

Služba sa zároveň výrazne prepája s pocitom príslušnosti. Medzi mladými zapojenými do služby sa 94 % cíti byť súčasťou Cirkvi a 90 % svojej farnosti, medzi nezapojenými je to 69 % a 57 %.

Prieskum neurčuje príčinu, ukazuje však výraznú súvislosť medzi službou a pocitom, že do života Cirkvi a farnosti patrím.

5.3 Slúžim. Všimol si to niekto?

39 % | nevie, či si ich službu niekto všimol

27 % | sa cíti preťažených

„Niekedy sa cítim menej všimnutá v mojej službe, niekedy nepotrebná. Ale stále ma tá služba naplňa a stále ju robím rada.“

Dobré sprevádzanie mladých ľudí v službe neznamená iba nájsť človeka na úlohu. Znamená to všímať si ho, pýtať sa, ako sa má, pomáhať mu rozlišovať hranice a dovoliť mu niekedy povedať: „Teraz potrebujem oddych.“

„Ja neviem, s čím by som tam mal pomôcť.“

5.4 Takmer polovica chce pomáhať. Nevie však, ako začať.

Do konkrétnej služby **nebolo zapojených 4 196** respondentov.
Z odpovedí tejto skupiny vyplýva, že:

46 %	chcem slúžiť, potrebujem nasmerovanie	**1 939**	mladých
45 %	neverím, že sa na nejakú službu hodím	**1 898**	
25 %	chcem sa zapojiť, ale nikto ma nepozval	**1 049**	

Pre časť mladých ľudí nie je najväčšou prekážkou nezáujem. **Je ňou neistota a chýbajúce nasmerovanie.**
Osobné pozvanie môže znamenať viac než len všeobecný oznam: „Hľadáme dobrovoľníkov“.
Mladý človek, ktorý o sebe pochybuje, si pri všeobecnej výzve môže povedať: „Asi hľadajú niekoho schopnejšieho.“ Osobná veta **„Myslím si, že práve toto by ti mohlo ísť“** mu môže prvýkrát pomôcť uvidieť dar, ktorý sám ešte nevidel.

5.5 Nie každý chce slúžiť

49 % | **mladých ľudí mimo služby nemá záujem slúžiť alebo pomáhať v Cirkvi**

58 % | **hovorí, že na službu v Cirkvi nemá čas**

Výsledky prieskumu nemajú vytvárať tlak, aby sa zapojil každý. Skôr nás pozývajú rozlišovať: kto nechce, kto nemôže a kto by chcel, ale nevie ako.

Práve posledná skupina mladých ľudí môže zostať veľmi ľahko nepovšimnutá. Navonok neslúži, ale vnútri možno čaká na niekoho, kto mladého človeka osloví, pomenuje konkrétnu možnosť a prvýkrát zostane nablízku.

5.6 Pozvať nestačí. Potrebujeme zostať vo vzťahu.

Formálne otvorené dvere ešte automaticky nevytvárajú skúsenosť prijatia. **Cesta mladého človeka do služby** môže potrebovať viac krokov:

5.7 Čo si z toho všímame?

Mladí ľudia, ktorí už slúžia, vnímajú službu prevažne ako radosť. Časť z nich však potrebuje viac ocenenia, pozornosti a ochrany pred preťažením.

Medzi nezapojenými je veľká skupina mladých ľudí, ktorí by chceli pomáhať, ale potrebujú nasmerovanie alebo neveria, že sa na nejakú službu hodia.

„V našej farnosti je to medzi mladými tak, že keď je niekto zapojený do niečoho, je už zapojený do všetkého. Tí, ktorí robia niečo, robia všetko."

„Moc by som chcela slúžiť, ale cítim sa väčšinou veľmi malá a neviem, ako začať."

„Veľmi by som sa chcela stať súčasťou nejakej charitatívnej činnosti, ale neviem ako."

Na základe zistených dát sme si položili otázku: Ukázali sme mladému človeku, kde je jeho miesto? Pozval ho už niekto osobne a zostal pri ňom, keď robil prvé kroky?

06

Čo prieskum ukazuje naprieč témami?

Keď sa na výsledky *VERÍM?* pozrieme ako na celok, jednotlivé oblasti sa začnú prepájať. Viera mladých ľudí nestojí oddelene od ich vzťahov. Skúsenosť Cirkvi súvisí s prijatím, dôverou a pocitom, že niekam patria. Vnútorné prežívanie sa premieta do schopnosti hovoriť o sebe, požiadať o pomoc aj zapojiť sa do služby.

Odpovede mladých ľudí nám načrtli **päť výrazných línií**.
Tieto línie nie sú novými témami, ale spoločnou niťou, ktorá sa vracia v rôznych častiach prieskumu a pomáha nám čítať odpovede mladých ľudí ako jeden celok.

1. Viera mladých ľudí je osobná, ale stále rastie

88 % respondentov hovorí, že viera je dôležitou súčasťou ich života, 91 % označuje Ježiša za svojho priateľa a 92 % dôveruje Bohu. Zároveň sa mladí ľudia pýtajú, ako sa majú modliť, ako rozumieť Bohu a čo robiť, keď jeho prítomnosť necítia. Viera je pre mnohých osobná, ale nie je úplná. Je to vzťah, ktorý sa ešte učia žiť.

2. Viera a vnútorná bolesť môžu existovať vedľa seba

88 % respondentov prieskumu verí, že ich život má zmysel a 79 % opýtaných zažíva, že sú milovaní Bohom. 57 % respondentov často prežíva strach alebo obavy a 46 % vnútornú bolesť. 23 % mladých ľudí uviedlo skúsenosť so sebapoškodzovaním a 30 % niekedy uvažovalo o samovražde. Silná identifikácia s vierou automaticky neznamená neprítomnosť psychickej alebo emocionálnej bolesti.

3. Blízkosť ešte neznamená otvorenosť

93 % mladých ľudí má človeka, ktorému dôveruje, a 82 % vie, na koho sa môže obrátiť. 62 % mladých ľudí si svoje prežívanie necháva pre seba, 60 % skrýva emócie, 49 % ťažko žiada o pomoc a 65 % niekedy hrá, že je v pohode. Mladí ľudia možno nepotrebujú viac kontaktov, ale viac vzťahov, v ktorých nemusia nič predstierať.

4. Prijatie, bezpečie a spoločenstvo sa výrazne prepájajú s prežívaním viery

80 % respondentov zažilo v Cirkvi prijatie a vypočutie. Medzi mladými ľuďmi v spoločenstvách 90 % hovorí o prijatí a bezpečí a 80 % o možnosti hovoriť o citlivých témach. Prieskum ukazuje výrazné rozdiely medzi mladými ľuďmi v spoločenstve a mimo neho. Dôvera a bezpečie nie sú doplnkom pastorácie; sú prostredím, v ktorom sa mladý človek môže otvárať životu a viere.

5. Mladí chcú patriť, ale potrebujú konkrétne pozvanie

1 279 mladých ľudí, ktorí sú mimo spoločenstva, by chcelo byť jeho súčasťou. 28 % opýtaných nepozná nikoho, kto by ich mohol duchovne sprevádzať. Medzi tými, ktorí nie sú zapojení do služby, 46 % túži pomáhať a potrebuje nasmerovanie, 45 % pochybuje, či sa na službu hodí, a 25 % mladých ľudí nikto osobne nepozval. Ukazuje sa potreba konkrétneho človeka, ktorý si mladého človeka všimne, pozve ho, sprevádza a zostane s ním v kontakte.

07

Jeden obraz, viacero príbehov

Prieskum *VERÍM?* neprináša jednoduchý obraz jednej generácie. Mladý človek môže úprimne veriť a zároveň pochybovať. Môže mať veľa priateľov a prežívať samotu. Môže vedieť, komu dôveruje, a napriek tomu si nechávať svoje prežívanie pre seba. Môže túžiť slúžiť a zároveň neveriť, že má čo ponúknuť.

Mladých ľudí preto nemôžeme sprevádzať iba v jednej oblasti ich života. Ich viera, vzťahy, vnútorné prežívanie, skúsenosť Cirkvi a hľadanie vlastného miesta sa navzájom ovplyvňujú.

Ústredný pohľad: Potrebujeme sa učiť vidieť celého mladého človeka – s vierou, otázkami, vzťahmi, darmi aj bolesťou.

7.1 Čo to znamená pre pastoráciu mladých?

Výsledky *VERÍM?* neprinášajú univerzálny návod. V získaných odpovediach sa však opakovane objavujú témy, ktoré pomáhajú pomenovať **šesť dôležitých priorít pre pastoráciu mladých.**

1. PREPÁJAŤ
vieru so životom

Mladí ľudia hovoria o osobnom vzťahu k Bohu a zároveň prežívajú strach, samotu, vnútornú bolesť a otázky identity. Pastorácia potrebuje pomáhať objavovať, ako viera vstupuje do toho, čo mladí ľudia skutočne prežívajú. Ich otázky, pochybnosti a zápasy nemusia byť prekážkou viery; môžu byť súčasťou cesty s Bohom.

Pastoračná výzva:
Nehovoriť iba o viere. Pomáhať mladým ľuďom žiť vieru uprostred ich reálneho života.

Malý krok do praxe:
Pri najbližšom stretnutí nezačnite témou, ale otázkou: „Čo teraz najviac prežívaš?“ A až potom hľadajte, ako sa toho dotýka viera.

2. POČÚVAŤ

a vytvárať vzťahy, v ktorých mladí ľudia nemusia nič predstierať

Blízkosť ešte automaticky neznamená otvorenosť. Mladí ľudia potrebujú vzťahy, v ktorých môžu hovoriť pravdivo – bez zľahčovania, rýchleho hodnotenia a okamžitých odpovedí na všetko. Otvorené odpovede zároveň ukazujú množstvo otázok, ktoré si mladí ľudia nesú o Bohu, viere, sebe, budúcnosti či zmysle života. Kultúra počúvania sa buduje v každodennom kontakte. V tom, ako sa pýtame, ako prijímame otázku, pochybnosť aj neistotu, a či mladých ľudí učíme odpovede postupne hľadať – nie iba prijímať hotové odpovede.

Pastoračná výzva:
Menej sa ponáhľať s odpoveďou. Viac vytvárať priestor, v ktorom mladý človek dokáže hovoriť pravdivo, pýtať sa a učiť sa hľadať odpovede.

Malý krok do praxe:
Keď vám mladý človek položí otázku, skúste sa pred odpoveďou najprv opýtať: „Čo si o tom myslíš ty?“ alebo „Čo je na tejto otázke pre teba najťažšie?“

3. SPREVÁDZAŤ

a vedieť rozpoznať bolesť

Pastorácia mladých potrebuje systematicky vyhľadávať a formovať ľudí schopných sprevádzať – kňazov, zasvätených, animátorov, lídrov aj dospelých laikov. Potrebujú vedieť počúvať, klásť otázky, rešpektovať slobodu mladého človeka a poznať hranice vlastných kompetencií. Pri závažnej psychickej bolesti musia vedieť pomôcť mladému človeku dostať sa k odbornej pomoci.

Pastoračná výzva:
Formovať dostupných sprevádzajúcich, ktorí vedia počúvať, rozlišovať svoje hranice a sprevádzať mladého človeka v konkrétnych oblastiach života.

Malý krok do praxe:
Pomenujte vo svojom prostredí aspoň troch konkrétnych ľudí, za ktorými môže mladý človek prísť, keď potrebuje hovoriť o viere alebo o tom, čo prežíva. Uistite sa, že o nich mladí ľudia vedia.

4. OTVÁRAŤ
spoločenstvá a farnosti

1 279 mladých ľudí mimo spoločenstva by chcelo byť jeho súčasťou. Výzvou preto nie je iba mať „stretko", ale vytvárať spoločenstvá, do ktorých sa dá reálne vstúpiť. Nový človek potrebuje, aby si ho niekto všimol, privítal ho, predstavil ostatným a zostal pri ňom aj po prvom stretnutí. Podobná výzva platí pre farnosti a osobný kontakt s kňazmi.

Pastoračná výzva:
Nemerajme otvorenosť podľa toho, či sme ochotní mladého človeka prijať. Pýtajme sa, ako sa cíti, keď k nám príde prvýkrát.

Malý krok do praxe:
Pri najbližšom stretnutí určte jedného človeka, ktorého úlohou bude všimnúť si nového mladého človeka, privítať ho, predstaviť ostatným a ozvať sa mu aj po stretnutí.

5. POZÝVAŤ
mladých ľudí a objavovať ich dary

Medzi tými, ktorí nie sú zapojení do služby, 46 % mladých ľudí túži slúžiť a potrebuje nasmerovanie, 45 % neverí, že sa na službu hodí a 25 % nikto osobne nepozval. Všeobecná výzva nemusí osloviť mladého človeka, ktorý o sebe pochybuje. Osobné pozvanie, malý prvý krok, jasná úloha, spätná väzba a ocenenie môžu zmeniť jeho skúsenosť.

Pastoračná výzva:
Pozvať. Privítať. Ukázať. Zostať. Oceniť.

Malý krok do praxe:
Tento mesiac osobne oslovte jedného mladého človeka, ktorý zatiaľ neslúži. Nepýtajte sa iba, či chce pomôcť. Pomenujte konkrétny dar, ktorý v ňom vidíte, a ponúknite mu prvý krok.

6. BRAŤ VÁŽNE
mladých ľudí už dnes

Mladí ľudia nie sú iba cieľovou skupinou pastorácie alebo budúcnosťou Cirkvi. Sú jej súčasťou už dnes. Potrebujú priestor nielen prijímať program, ale ho aj spoluvytvárať, prinášať nápady, vstupovať do rozhodovania o veciach, ktoré sa ich týkajú, a preberať primeranú zodpovednosť.

Pastoračná výzva:
Nerobiť pastoráciu iba pre mladých.
Tvoriť ju spolu s nimi.

Malý krok do praxe:
Pred najbližším rozhodnutím o programe pre mladých ľudí sa opýtajte aspoň troch mladých, čo potrebujú, čo by zmenili a do čoho by sa sami chceli zapojiť.

Od programov k vzťahom

Duchovné obnovy, birmovanecká príprava, spoločenstvá, formačné aktivity a konkrétne možnosti služby majú v pastorácii mladých dôležité miesto. Výsledky *VERÍM?* však pripomínajú, že samotný program nestačí.

Preto základnou otázkou po prieskume *VERÍM?* nie je: **„Akú ďalšiu aktivitu pripravíme?“**

Základná otázka: Aké vzťahy a prostredie vytvárame, aby mladý človek mohol rásť vo viere, hovoriť pravdivo o svojom živote a objaviť svoje miesto v Cirkvi?

Ďakujeme, že ste nám povedali pravdu

Za každým číslom v tejto správe je konkrétny mladý človek. Jeho viera. Otázky. Vzťahy. Túžby. Dary. Aj veci, o ktorých možno ešte nikdy nahlas nehovoril.

Ďakujeme 6 261 mladým ľuďom, ktorí boli ochotní odpovedať. Ďakujeme za úprimnosť aj dôveru, s ktorou ste pomenovali povzbudivé, ale aj bolestné skúsenosti.-

Vaše odpovede nechceme odložiť do tabuľky. Nechceme z nich urobiť iba peknú publikáciu, ktorú si prelistujeme a odložíme. **Chceme sa z nich učiť.**

Prieskum *VERÍM?* nevytvára konečný obraz jednej generácie. Avšak prináša hlas tisícov mladých ľudí, ktorí nám ukázali, že ich život nemožno rozdeliť na oddelené kapitoly. Viera sa dotýka vzťahov. Vzťahy ovplyvňujú dôveru. Skúsenosť prijatia vstupuje do vzťahu k Cirkvi. Vnútorná bolesť môže zostať skrytá aj tam, kde navonok všetko funguje.

Najdôležitejšou úlohou po tomto prieskume nie je nájsť rýchlu odpoveď na každé číslo.

To najdôležitejšie je zostať pozorný. Počúvať. Všímať si. Pýtať sa. A byť pripravený zostať pri mladom človeku aj vtedy, keď jeho odpoveď nebude jednoduchá.

„*VERÍM?* sa dotazníkom nekončí.

Skutočnou otázkou je, čo urobíme s tým, čo nám mladí ľudia povedali.”

Tiráž

VERÍM? Prieskum medzi mladými vo veku od 13 do 20 rokov

Správa z prieskumu, august 2026

Realizátor: Rada pre mládež a univerzity Konferencie biskupov Slovenska
v spolupráci s VIAC – Inštitútom pre podporu a rozvoj mládeže

Zber dát: 2025, ukončený 23. novembra 2025

Počet respondentov zahrnutých do spracovania: 6 261

ISBN 978-80-975439-1-4

Kontakt: mladez@kbs.sk, edu@ozviac.sk

Web: www.mladez.kbs.sk, https://www.ozviac.sk/

Fotografie: archív Rady pre mládež a univerzity KBS